

บทคัดย่อ

ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on The Rights of The Child) มีหลักการในการดำเนินคดีอาญาเด็กและเยาวชนในชั้นศาลที่สำคัญ คือ การมุ่งคำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กหรือเยาวชนที่จะกระทำความผิด เพื่อให้กลับตัวเป็นพลเมืองดียิ่งกว่าการลงโทษ และให้เด็กสามารถที่จะปรับตัวเข้าสู่สังคมได้อย่างปกติสุขได้ เพื่อให้บรรลุหลักการดังกล่าว กฎแห่งกรุงปักกิ่ง (The Beijing Rules) จึงได้บัญญัติหลักเกณฑ์ในเรื่องการได้รับความช่วยเหลือจากที่ปรึกษาทนายความ เนื่องจากเด็กและเยาวชนเป็นผู้บกพร่องในเรื่องความสามารถในการต่อสู้คดี ดังนั้นสิทธิในการมีที่ปรึกษาทนายความจึงเป็นสิทธิที่สำคัญและไม่อาจละได้ นอกจากนั้นในเรื่องการสืบเสาะข้อเท็จจริงจะต้องชัดเจน ครบถ้วน มีความเป็นสหวิทยาการและถูกต้องแท้จริง เพื่อให้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูเด็กเป็นไปโดยเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ในประเทศไทยนั้น ศาลที่ทำหน้าที่พิจารณาคือศาลเยาวชนและครอบครัว ซึ่งแยกออกจากศาลธรรมดาหรือศาลผู้ใหญ่ ซึ่งปรัชญาการดำเนินคดีอาญาสำหรับเด็กและเยาวชนในศาลไทยนั้นก็มีความสอดคล้องกับหลักสากล กล่าวคือ การดำเนินคดีอาญาเด็กและเยาวชนเป็นเรื่องละเอียดอ่อนจะต้องกระทำอย่างรอบคอบ โดยการพิจารณาและพิพากษาที่มีข้อหาเด็กและเยาวชนกระทำความผิด ศาลต้องคำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กหรือเยาวชน ซึ่งควรได้รับการฝึกอบรม สั่งสอน และสงเคราะห์ให้กลับตนเป็นพลเมืองที่ดี ยิ่งกว่าการลงโทษ และในการพิพากษาคดีศาลต้องคำนึงถึงบุคลิกลักษณะ สุขภาพ และภาวะแห่งจิตของเด็กหรือเยาวชนซึ่งแตกต่างกันเป็นรายบุคคล และลงโทษหรือเปลี่ยนโทษ หรือใช้วิธีการสำหรับเด็กหรือเยาวชนให้เหมาะสมกับเด็กหรือเยาวชนและพฤติการณ์เฉพาะเรื่อง แม้เด็กหรือเยาวชนนั้นได้กระทำความผิดร่วมกัน และส่งเสริมให้เด็กหรือเยาวชนยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรมในการดำเนินชีวิตประจำวัน

อย่างไรก็ตาม กฎหมายของไทยในบางเรื่องยังไม่มีความสอดคล้องกับปรัชญาสากลในการดำเนินคดีอาญาเด็กและเยาวชน กล่าวคือ ในเรื่องของสิทธิการมีที่ปรึกษาทนายความ ซึ่งในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534 ได้บัญญัติในเรื่องสิทธิการมีที่ปรึกษาทนายความ โดยคำนึงถึงความต้องการของเยาวชนเป็นสำคัญ กล่าวคือ แม้เด็กและเยาวชนจะต้องการที่ปรึกษาทนายความ ศาลก็อาจเห็นว่าไม่จำเป็นแก่คดีและไม่ตั้งให้ก็ได้ ซึ่งผิดจากหลักการในการดำเนินคดีอาญาเด็กและเยาวชน ที่มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ ดังนั้นจึงสมควรแก้ไขกฎหมายให้ศาลต้องแต่งตั้งที่ปรึกษาทนายความให้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในทุกกรณีไม่ว่าเด็กจะต้องการหรือไม่ก็ตาม

นอกจากนั้นในเรื่องของการแสวงหาข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาคดีของศาล ซึ่งกฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก ในการสืบเสาะด้าน ประวัติ ภูมิหลัง ความประพฤติ สถิติปัญญา ฐานะของเด็กและเยาวชน และผู้ปกครองเป็นต้นนั้น ยังอาจได้ข้อเท็จจริงไม่ครบถ้วน และศาลอาจนำเอารายงานการสืบเสาะดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการพิจารณาหรือไม่ก็ได้ ทำให้การแสวงหามาตรการในการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดจึงอาจไม่เหมาะสมและไม่มีประสิทธิภาพต่อการแก้ไขฟื้นฟูเด็กเยาวชน ดังนั้นจึงควรแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้อำนาจหน้าที่ในการสืบเสาะแสวงหาข้อเท็จจริงเป็นหน้าที่ของศาล เพื่อให้ข้อเท็จจริงที่ได้้นำเข้าสู่สำนวนของศาลโดยชอบด้วยกระบวนการพิจารณาและศาลต้องนำข้อเท็จจริงจากสำนวนดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาล เพื่อให้การแก้ไขฟื้นฟูเด็กเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

Abstract

According to the convention on the rights of the child, there is a principle in going on the children and youth's penal case in the important court such as considering the safety and future of the children or the youth who will do the guilty things, for activating them to be the good citizens. Moreover, the children can adapt themselves into the common social. For reaching that principle, the Beijing rules establish the principle in getting the assistance from the law's consultant. In order to the children and the youth are unable to resist the case so they should get the important right to have the law's consultant. Besides, investigating the fact, it should be clearly, perfectly and correctly for the purpose of making the children's rehabilitate measure to be the most appropriation and effectiveness.

In Thailand, the court which considers the children and youth's case is the youth and family's court. It was divided from the regular or the adult's court. The philosophy of going on the children and youth's penal case in Thai court is according to the international principle. For going on the children and youth's penal case, it should be done with carefully. To consider and judge about the children and youth's guilt, the court must consider the children and youth's safety and their futures. They should get the training and a chance to develop themselves to be good citizens. In considering the case, the court should consider the children's personalities, their health and their psychological conditions. Moreover, the court should choose the punishment that suitable with the children and the youth who altogether who do the guilt and encourage them to use the moral principles in their everyday's life.

However, some Thai laws in going on the children and youth's penal case are not correspond with the international philosophy such as their rights to have the law's consultant. In the laws and decrees of establishing the youth and family's case in 2534, it established about the

right to have the law's consultant which should consider the youth's need importantly. If the court considers the case and does not agree with the youth, the court will not give permission for the youth to have the law's consultant. In the opposite way, the principle in going on the children and youth's penal case has the important purpose in protecting the children and the youth, so the law must improve in the case of the children and the youth should get the right to have the law's consultant in every cases.

Besides, in the case of seeking the fact for considering the case. The law established it into the duty of the children's investigation and protection place for investigating the children's personal information, their behaviors, their capabilities and their family's positions. In fact, these information may not be perfectly. The court sometimes use these information in considering or not. It affects to the measure in recovering the children and the youth who do the guilt so the law should improve and give the power in investigating the fact to the court for improving the children into the effective person.